

RADA GMINY PANKI

ul. Tysiąclecia Nr 5

42 – 140 P A N K I

Załącznik nr 6

do Uchwały Nr 43.342.2014

Rady Gminy Panki

z dnia 3 listopada 2014 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRASZCZYKI

na lata 2014 – 2021

Październik, 2014 r.

Wstęp	2
1. Charakterystyka miejscowości	3
1.1 Położenie miejscowości	3
1.2 Przynależność administracyjna	4
1.3 Powierzchnia	4
1.4 Liczba ludności	4
1.5 Historia	5
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	6
2.1. Zasoby przyrodnicze	6
2.2. Dziedzictwo kulturowe	7
2.3. Infrastruktura społeczna	7
2.4. Infrastruktura techniczna.....	11
2.5. Gospodarka i rolnictwo	12
3. Analiza SWOT	13
3.1 Mocne strony.....	13
3.2. Słabe strony	13
3.3. Szanse.....	14
3.4. Zagrożenia.....	14
4. Opis planowanych w latach 2014-2021 zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.	14
4.1. Remont, rozbudowa i wyposażenie remizo-świetlicy w Praszczykach oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku OSP.....	14
4.2. Przebudowa i remont dróg oraz mostu na rzece w Praszczykach.....	15
4.3. Budowa chodników przy drodze powiatowej Nr S 4041 i wojewódzkiej 494	15
4.4. Budowa kanalizacji sanitarnej w Praszczykach.....	15
5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.	16

Plan Odnowy Miejscowości Praszczyki na lata 2014-2021

Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich, a przez to wzrost poziomu życia i aktywności mieszkańców tych terenów to jedno z kluczowych zadań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem wspólnej polityki jest wzmocnienie działań służących zmniejszeniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem strategicznym, ma zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowany jest z inicjatywy i przy udziale mieszkańców. Plan określa najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości. Działania te pomogą mieszkańcom rozwiązywać problemy, pokonywać bariery i osiągnąć stawiane sobie cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne, możliwe do zrealizowania dzięki ich aktywności, oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Panki.

Sporządzenie i uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, będzie również stanowić wytyczne dla władz gminy przy planowaniu i opracowywaniu przedsięwzięć inwestycyjnych oraz podejmowaniu i organizacji działań aktywizujących dla rozwoju wsi Praszczyki.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany, popierany i wykonalny. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania co prowadzi m.in. do migracji młodych i wykształconych ludzi ze wsi do miasta.

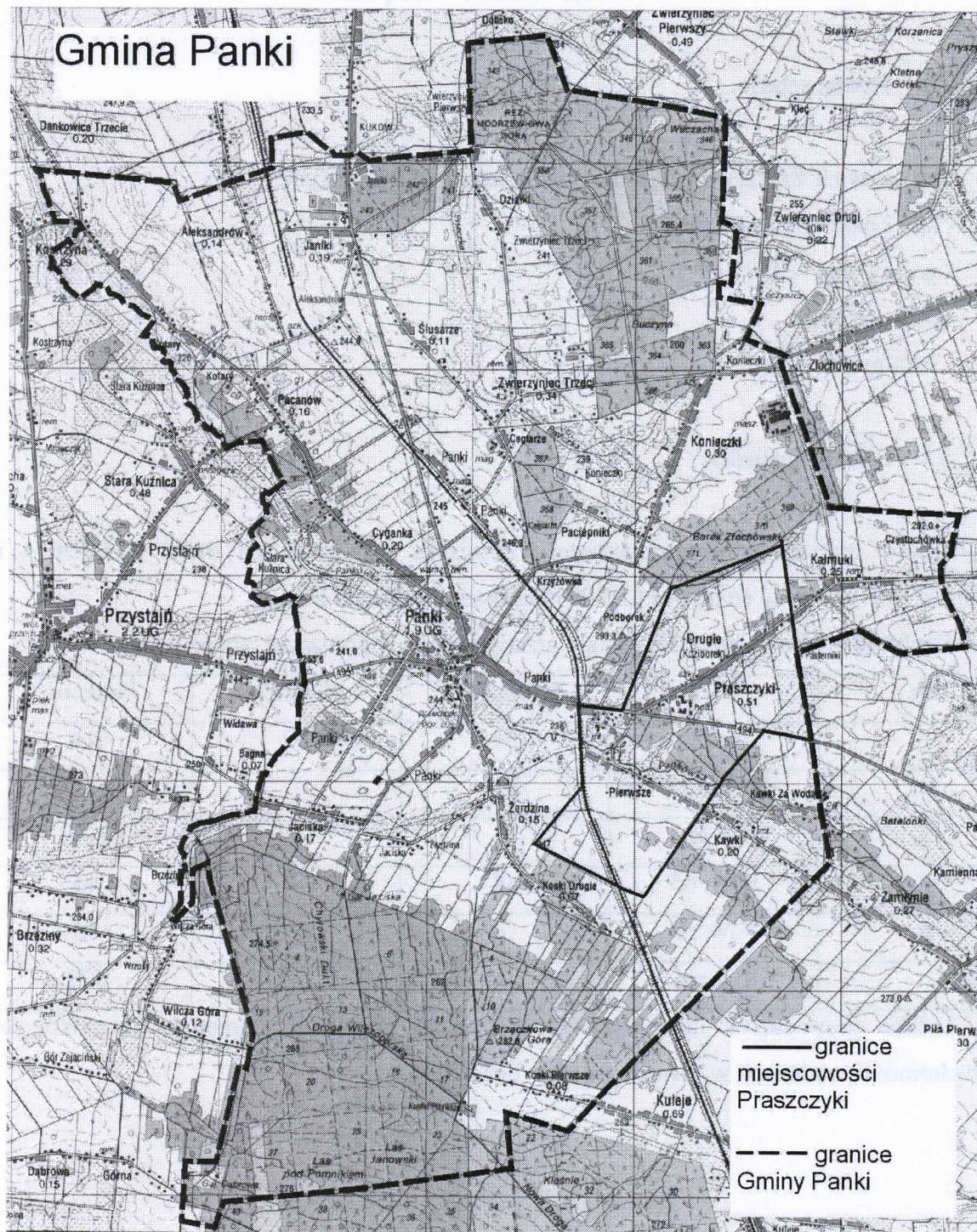
Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność, zapewni mieszkańcom godziwy standard i jakość życia, stając się wysoko zurbanizowaną, z bogatą ofertą kulturową, ale zachowującą zarazem swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy Miejscowości Praszczyki określa działania długofalowe w horyzoncie czasowym 2014-2021. Zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służących ujęciu stanu rzeczywistego, mocne i słabe strony miejscowości oraz planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami ich realizacji.

1. Charakterystyka miejscowości.

1.1 Położenie miejscowości.

Wieś Praszczyki to jedno z 12 sołectw Gminy Panki. Od północy wieś graniczy z miejscowością Konieczki, od wschodu z miejscowościami Kałmuki i Kawki oraz gminą Wręczyca Wielka, od południa z miejscowością Koski a od zachodu z miejscowościami Panki i Żerdzina

Plan Odnowy Miejscowości Praszczyki na lata 2014-2021

1.2 Przynależność administracyjna.

Miejscowość – PRASZCZYKI

Sołectwo – PRASZCZYKI

Gmina – PANKI

Powiat – KŁOBUCKI

Województwo – ŚLĄSKIE

1.3 Powierzchnia.

Miejscowość Praszczyki zajmuje powierzchnię 421 ha w tym:

- łąki i pastwiska – 98 ha
- grunty orne – 228 ha
- lasy – 46 ha
- inne grunty – 49 ha.

1.4 Liczba ludności.

Liczba mieszkańców miejscowości Praszczyki wg. stanu na dzień 25.09.2014 r. wynosiła 578 osoby, co stanowi 11,33 % mieszkańców Gminy Panki.

Struktura wiekowa ludności została przedstawiona w poniższej tabeli:

Lp.	Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Razem
1.	0-18	54	39	93
2.	19-65	207	-	207
3.	19-60	-	176	176
4.	Pow. 65	44	-	44
5.	Pow. 60	-	58	58
	Razem	305	273	578

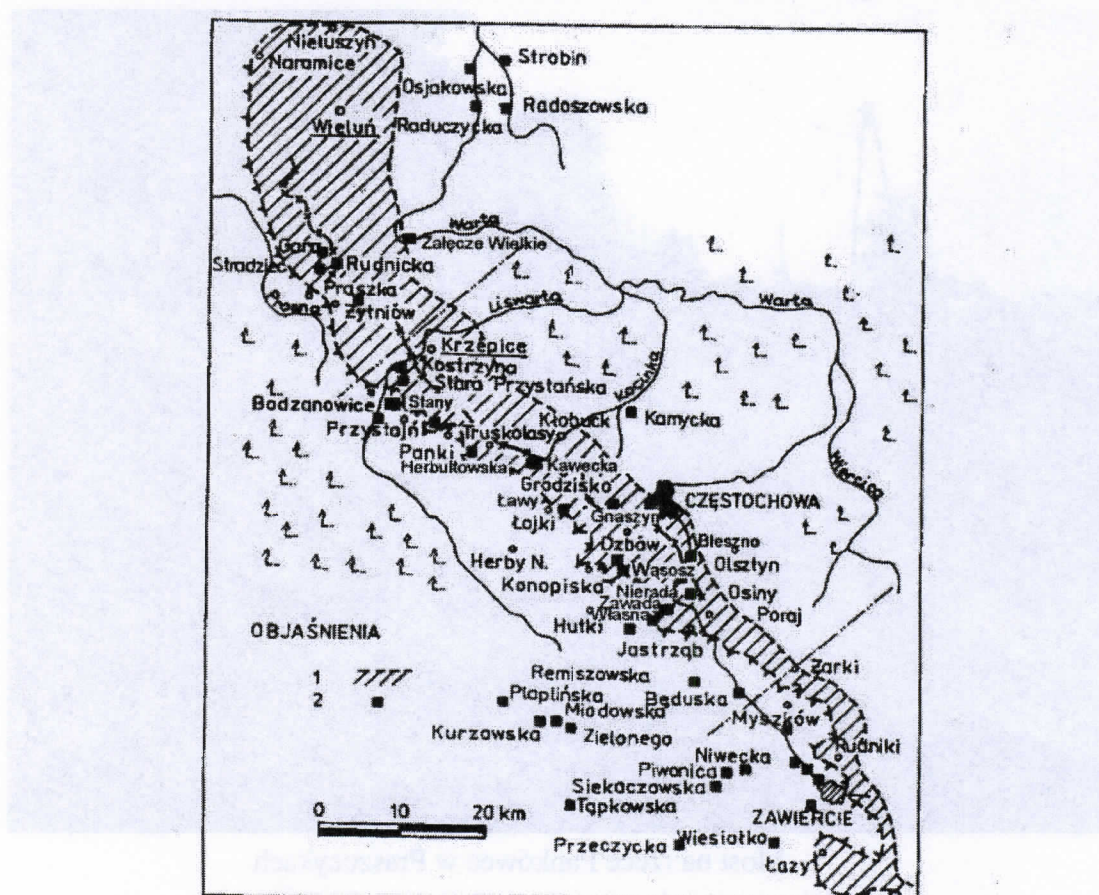
Liczbę gospodarstw domowych określono na podstawie numerów porządkowych nieruchomości, nadanych w Praszczykach w ilości 128.

1.5 Historia.

Według Słownika Geograficznego Królestwa Polskiego z 1885 roku, Praszczyki to wieś i osada karczmarska nad rzeką Kostrzewską Wodą, powiat częstochowski, gmina Panki, parafia Truskolasy. Wieś miała 46 domów mieszkalnych, 431 mieszkańców, 695 mórg dworskich; osada 2 domy, 7 mieszkańców, 39 mórg; osada karczmarska 1 dom, 3 mieszkańców, 3 mórgi. W 1827 roku były tu 32 domy, 256 mieszkańców.

Na przełomie XVI i XVII wieku w Praszczkach działała kuźnica Praszczkowska zwana też Trzcianką. Została założona w 1565 roku przez Kuźników pruskich – Praszczyków. Produkowano w niej żelazo sztabowe z surówki dostarczanej z Panek. W 1595 roku została wykupiona przez starostę Krzepickiego Stanisława Wolskiego i przyłączono ją do zakładów Pankowskich. Kuźnica przestała istnieć w 1642 roku. Kuźnice lokalizowano przy ciekach wodnych, co umożliwiało stosowanie energii spiętrzonej wody do poruszania mechanizmów napędzających urządzenia kuźnicy.

Na początku XIX wieku w Praszczkach powstała fryszerka (zakład metalurgiczny przerabiający surówkę wielkopieczową na stal) wyposażona w urządzenia mechaniczne napędzane z kół wodnych, instalowanych na spiętrzeniach rzeki Pankówki.

Ryc. Rozmieszczenie kuźnic w Częstochowskim Obszarze Rudonośnym w XIV–XVII wieku
1. wychodne ilów rudonośnych 2. kuźnice

Plan Odnowy Miejscowości Praszczyki na lata 2014-2021

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

2.1. Zasoby przyrodnicze.

Na terenie miejscowości Praszczyki nie ma żadnych parków krajobrazowych ani parków narodowych. W sąsiedztwie znajduje się kompleks leśny należący do Lasów Państwowych.

Rozwój przemysłu żelaznego spowodował tragiczne skutki dla okolicznych lasów, wycinanych masowo w celu produkcji węgla drzewnego potrzebnego do wytopu surówki i wyrobów żelaznych.

Przez miejscowość Praszczyki przepływa rzeka Pankówka, dawniej nazywana Kostrzynią. Płyne ona w nieckowatej dolinie o płaskim dnie, w której można wyróżnić trasę zalewową i wyższą nadzalewową. Jest nieuregulowaną rzeką na terenie gminy Panki. Przy rzece znajdują się dwa zbiorniki retencyjne. Dolinę rzeki zajmują łąki częściowo podmokłe z nielicznymi torfowiskami. Długość rzeki na terenie gminy to 19 km. Średnia głębokość rzeki wynosi 0,6 m, średnia szerokość 5 m, szybkość przepływu rzeki wynosi 0,5 m/sek., średnia wysokość brzegów 1-1,5m.

Most na rzece Pankówce w Praszczykach

Rzeka ma charakter korytarza migracyjnego dla wydry i bobra, na jej rozlewiskach bytują łabędzie, cyranki, łyski i zimorodki. Wody obfitują w płotki, okonie czy szczupaki.

Wzdłuż rzeki wyznaczony jest korytarz ekologiczny mający na celu ochronę istniejącej przyrody. Obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego w dolinie rzeki Pankówki nakazuje utrzymanie naturalnego meandrowego przebiegu rzeki oraz towarzyszącej jej zieleni, zachowania naturalnego ukształtowania terenu. Wyklucza likwidację zadrzewień tworzących zwarte grupy i pojedynczych drzew o dużej wartości przyrodniczej.

Głównym zagrożeniem dla czystości wód powierzchniowych są ścieki spływające bezpośrednio do tych wód i do gruntu z niezabezpieczonych zbiorników na ścieki. Na czystość wód powierzchniowych mogą wpływać również zanieczyszczenia spływające z terenów sąsiednich.

2.2. Dziedzictwo kulturowe.

W miejscowości Praszczuki znajduje się 11 stanowisk archeologicznych. Stanowiska te są objęte ochroną konserwatorską i znajdują się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Odkryto tam ślady osadnictwa z epoki kamienia, okresu średniowiecza i nowożytnego, punkty osadniczo-produkcyjne z okresu nowożytnego oraz cmentarzysko.

2.3. Infrastruktura społeczna.

Miejscowość Praszczuki charakteryzuje się zwartą zabudową usytuowaną wzdłuż istniejących dróg. Centrum miejscowości mieści się w okolicach skrzyżowania łączącego Praszczuki I z Praszczukami II. Drugim miejscem, gdzie miejscowa ludność najczęściej się widuje, to teren remizy Ochotniczej Straży Pożarnej.

Początki Ochotniczej Straży sięgają roku 1942. W odniesieniu do wsi Praszczuki podjęto decyzję o powołaniu obowiązkowej Straży Ogniowej pod nadzorem i kierownictwem niemieckim. Początkowo zrzeszała ona 15 osób.

6 czerwca 1948 roku odbyło się uroczyste przekazanie pierwszej strażnicy OSP (była to drewniana szopa). W latach 1969-1975 miała miejsce budowa nowej strażnicy, która została oddana do użytku 6 czerwca 1975 roku. W roku 1984 zakupiono pierwszy samochód strażacki, który wymieniono na wielofunkcyjny wóz bojowy w 2002 roku. W 2012 roku został wymieniony całkowicie dach wraz z pokryciem na strażnicy.

Plan Odnowy Miejscowości Praszczyki na lata 2014-2021

Obecnie OSP w Praszczykach zrzesza 32 osoby.

Remiza OSP w Praszczykach – rok 2014

Budynek OSP w Praszczykach przez wiele lat służył lokalnej społeczności jako miejsce spotkań, zabaw tanecznych, imprez okolicznościowych. Przy OSP w Praszczykach działa Koło Gospodyń Wiejskich, które posiada oryginalne stroje ludowe oraz ma na swoim koncie wiele nagród w konkursach gminnych.

W budynku remizy OSP mieści się Przedszkole. Można również skorzystać z placu zabaw mieszczącego się na terenie placu Ochotniczej Straży Pożarnej, który jest ogólnodostępny.

Plac zabaw przy OSP w Praszczykach

Ludność miejscowości Praszczyki przywiązuje bardzo dużą wagę do wiary oraz symboli religijnych. Przykładem może być krzyż przydrożny, przy którym w maju odbywają się nabożeństwa majowe, gromadzące licznie mieszkańców.

Plan Odnowy Miejscowości Praszczyki na lata 2014-2021

Krzyż przydrożny w miejscowości Praszczyki

2.4. Infrastruktura techniczna.

Zaopatrzenie w wodę.

W wsi funkcjonuje sieć wodociągowa:

Długość sieci: 5,1 km

Długość przyłączy: 3,6 km

Ilość przyłączy: 139 szt.

Gospodarka ściekowa.

Miejscowość Praszczyki częściowo posiada sieć kanalizacji sanitarnej.

Ilość przyłączy 32 szt.

2 przepompownie

Długość sieci grawitacyjnej 980 mb

Długość sieci ciśnieniowej 250 mb

Gospodarstwa poza terenem skanalizowanym posiadają własne zbiorniki bezodpływowe, a ścieki są dowożone do pobliskich oczyszczalni w Pankach lub Krzepicach.

Zaopatrzenie w gaz.

Praszczyki nie posiadają sieci gazowej. Mieszkańcy korzystają z gazu bezprzewodowego, zaopatrują się w systemie indywidualnym (butle z gazem).

Zaopatrzenie w ciepło.

Na terenie wsi nie funkcjonuje scentralizowany system ogrzewania. Poszczególne budynki ogrzewane są z kotłowni indywidualnych, z wykorzystaniem źródeł energii takich jak węgiel, drewno, olej opałowy, energia elektryczna.

Zaopatrzenie w energię elektryczną.

W miejscowości Praszczyki występują linie średniego i niskiego napięcia, zaspokajające bieżące potrzeby w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną.

Plan Odnowy Miejscowości Praszczyki na lata 2014-2021

Gospodarka odpadami.

Od 1 lipca 2013 r. obowiązuje nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, polegający na przejęciu odpowiedzialności przez gminę za odpady i ustalenia opłat dla mieszkańców za odbiór i zagospodarowanie odpadów.

Każdy mieszkaniec ma obowiązek selektywnego zbierania odpadów. Właściciele nieruchomości zamieszkałych są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2.5. Gospodarka i rolnictwo.

W miejscowości Praszczyki obok rolnictwa występuje również drobna przedsiębiorczość. Według danych pochodzących z Gminnej Ewidencji Działalności Gospodarczej w Praszczykach funkcjonuje 38 podmiotów gospodarczych.

Działalność gospodarcza prowadzona jest w budynkach o łącznej powierzchni użytkowej 5744 m² oraz na gruntach o łącznej powierzchni 47 516 m².

Spośród podmiotów płacących podatek od nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej rozróżnia się:

- zakład produkcji obuwia „QUATTRO” Sp. z o. o.
- 14 podmiotów z zakresu handlu – sprzedaż choinek, sprzedaż artykułów przemysłowych, sprzedaż węgla, materiałów opałowych, sprzedaż maszyn;
- 5 podmiotów usługowych – usługi wykończeniowe, budowlane, dekarские, usługi rolnicze, usługi naprawy maszyn;
- 1 podmiot transportujący towary,
- 2 sklepy ogólnospożywcze.

Łączny dochód podatkowy z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w 2014 roku będzie wynosił 137 799,00 zł, dla porównania dochód z podatku rolnego będzie wynosił 8 510 zł, a z podatku od budynków mieszkalnych 9 070 zł.

Zgodnie z danymi podatkowymi istnieje 79 gospodarstw rolnych. Zdecydowana większość z nich tj. 61 to gospodarstwa o areale od 1 do 5 ha, 18 gospodarstw o powierzchni powyżej 5 ha, w tym dwa gospodarstwa o powierzchni powyżej 10 ha. Tylko jedno gospodarstwo rolne prowadzi wyłącznie działalność rolniczą, pozostali rolnicy prowadzą działalność pozarolniczą łącząc ją z działalnością rolniczą.

Gospodarka rybacka prowadzona jest w oparciu o istniejące stawy hodowlane.

Agroturystyka do tej pory nie jest popularna w sołectwie i żaden z rolników nie prowadzi zarejestrowanej działalności agroturystycznej.

3. Analiza SWOT.

Przeprowadzona analiza SWOT ilustruje mocne i słabe strony miejscowości Praszczyki oraz jej szanse i zagrożenia stwarzane przez otoczenie. Pozwala to na określenie obecnej sytuacji w tej miejscowości oraz przyszłych kierunków jej rozwoju.

Analizy dokonano na podstawie zgromadzonych materiałów na temat zasobów miejscowych oraz wyników ankiety, którą przeprowadzono wśród mieszkańców wsi Praszczyki.

W ankietyzacji przeprowadzonej wśród mieszkańców na 96 rozdanych ankiet przekazano do analizy 11.

Analiza otrzymanych ankiet pozwoliła na zdefiniowanie słabych i mocnych stron miejscowości oraz jej szans i zagrożeń.

3.1 Mocne strony:

- położenie wzdłuż drogi powiatowej,
- czyste powietrze,
- sieć wodociągowa,
- czyste środowisko naturalne,
- walory krajobrazowe,
- brak uciążliwości przemysłu,
- plan zagospodarowania przestrzennego.

3.2. Słabe strony:

- brak kanalizacji sanitarnej,
- brak miejsca do spotkań mieszkańców za wyjątkiem strażnicy OSP,
- mała opłacalność produkcji rolniczej,
- brak miejsc pracy,
- niskie dochody materialne części mieszkańców,
- brak promocji wsi,
- słaba jakość dróg,
- brak obiektów sportowych np. boiska,
- brak chodnika przy drodze powiatowej,
- brak ścieżek spacerowych,

Plan Odnowy Miejscowości Praszczyki na lata 2014-2021

- malejąca aktywność społeczna mieszkańców.

3.3. Szanse:

- dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa,
- rozwój agroturystyki,
- fundusz sołecki,
- prace zarobkowe poza granicami kraju
- zwiększenie atrakcyjności wsi poprzez wzbogacenie jej infrastruktury – kanalizacja, przebudowa dróg.

3.4. Zagrożenia:

- odpływ młodych ludzi w poszukiwaniu pracy,
- starzenie się społeczeństwa,
- niska dochodowość z pracy w rolnictwie,
- braki finansowe na rozwój infrastruktury terenów wiejskich.

4. Opis planowanych w latach 2014-2021 zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

4.1. Remont, rozbudowa i wyposażenie remizo-świetlicy w Praszczykach oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku OSP.

Celem projektu jest poprawa estetyki i zwiększenie atrakcyjności miejscowości.

Strażnica OSP oraz teren przynależny ma pełnić funkcję punktu centralnego, w którym koncentrowałoby się życie kulturalne i społeczne miejscowości.

Realizacja zadania planowana jest na lata 2014-2021.

Szacowana wartość inwestycji ok. 300 000 zł.

Źródłem finansowania będzie budżet Gminy, fundusz sołecki, środki OSP i fundusze UE.

4.2. Przebudowa i remont dróg oraz mostu na rzece w Praszczkach.

Projekt ma na celu poprawę dostępności komunikacyjnej, zwiększenie bezpieczeństwa i skrócenie czasu przejazdu. Realizacja przyczyni się do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej, zwiększając atrakcyjność miejscowości.

Przewidziane są do remontu i przebudowy:

- drogi gminne przez miejscowość Praszczuki Nr 693013 S i Nr 693016 S,
- drogi powiatowe przez miejscowość Praszczuki Nr S 2060 i Nr S 2041,
- most na drodze Nr S 2060.

Realizacja zadań planowana jest na lata 2015 – 2021.

O łącznej wartości ok. 500 000 zł.

Źródłem finansowania będzie budżet Gminy, budżet powiatu i fundusze UE.

4.3. Budowa chodników przy drodze powiatowej Nr S 4041 i wojewódzkiej 494.

Celem projektu jest zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu pieszym, w szczególności dzieci i młodzieży. Dla bezpieczeństwa mieszkańców istnieje pilna potrzeba, aby droga posiadała chodnik na całej swej długości.

Realizacja zadania planowana jest na lata 2015-2021.

Szacowana wartość inwestycji wyniesie ok. 300 000 zł.

Źródłem finansowania będzie budżet gminy, budżet powiatu, i fundusze UE.

4.4. Budowa kanalizacji sanitarnej w Praszczkach.

Celem projektu jest poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do wód oraz zapewnienie mieszkańcom dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz uzyskania efektu ekologicznego.

Plan Odnowy Miejscowości Praszczyki na lata 2014-2021

Realizacja zadania planowana jest na lata 2015 – 2020.

Szacowana wartość inwestycji wyniesie ok. 3 500 000 zł.

Źródłem finansowania będzie budżet Gminy, WFOŚ i GW, fundusze UE.

5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

W miejscowości Praszczyki jednym z miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązaniu kontaktów społecznych jest remiza Ochotniczej Straży Pożarnej, w której odbywają się spotkania społeczności lokalnej oraz festyny i zabawy organizowane przez strażaków.

Wykonanie prac remontowych, rozbudowa i wyposażenie remizo-świetlicy przyczyni się do zwiększenia aktywności mieszkańców, działalności na rzecz społeczności, do organizacji spotkań, ale także do wspólnego spędzania czasu oraz wymiany wiedzy i doświadczeń między pokoleniami. Dzięki zapewnieniu odpowiednio przygotowanego i wyposażonego miejsca – remizo-świetlicy, mieszkańcy zyskają możliwość rozwoju indywidualnego, ale również możliwość poznania lokalnych tradycji oraz lokalnych produktów – poprzez organizację spotkań, wielopokoleniowych imprez tematycznych (dzień dziecka, mikołaj, dzień kobiet itp.), zawodów międzysołeckich, strażackich oraz kursów poznawania sztuki ludowej oraz rękodzieła.

Planowane obok budynku OSP urządzenia rekreacyjno-sportowe przyczynią się do wzrostu aktywności mieszkańców.

PRZEWODNICZĄCY RADY

mgr inż. Dominik Mirek